29 Δεκεμβρίου 2019

Ο πιο διάσημος πίνακας για τα κάλαντα και η ιστορία του

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Προκαλεί συγκίνηση και θαυμασμό ο πίνακας που ζωγράφισε το 1872 ο Νικηφόρος Λύτρας αποτυπώνοντας μια ομάδα παιδιών διαφόρων εθνικοτήτων να λένε τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα.

Αρκούσε αυτό το έργο για να αποδοθεί στον κορυφαίο Έλληνα καλλιτέχνη ο τίτλος «ο ζωγράφος των Χριστουγέννων».

Το έργο αυτό θεωρείται ως η κορυφαία στιγμή στην ηθογραφική ζωγραφική της

Ελλάδας.
Είναι προφανές ότι ξεπερνά την απλή απεικόνιση ενός εθίμου, έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις για τους συμβολισμούς του.Ενδιαφέρουσα η ανάλυση της επιμελήτριας της Εθνικής Πινακοθήκης, Μαριλένας Κασιμάτη: “Τα ποιητικώτατα Κάλαντα διαφεύγουν με την εσωτερικότητα και την επινόηση του χρόνου στην ελληνικότατη ηθογραφική αυτή σκηνή, από κάθε κοινοτοπία. Τα σύμβολα που εισάγει, χωρίς τυμπανοκρουσίες -το μαρμάρινο θωράκιο της Νίκης, που δένει το σανδάλι της, αλλά ειρωνικά σχεδόν, βαλμένο δίπλα σε μια χορταρένια σκούπα, το γυάλινο ποτήρι με το νερό, που παραπέμπει στην κάθαρση που έρχεται από τα Ελληνόπουλα, που δεν εμφανίζονται ως γραφικά δείγματα μιας γνωστής τυπολογίας φορεσιών, το ξερό, άνυδρο δέντρο που δηλώνει την υφέρπουσα φτώχεια στο πρόσωπο της σκοτεινής μορφής, που μόλις φαίνεται πίσω από τον τοίχο”.

Ο κορυφαίος της ελληνικής παλέτας
Ο Νικηφόρος Λύτρας γεννήθηκε το 1832 στο χωριό Πύργος της Τήνου και από παιδί αγάπησε την τέχνη αφού ο πατέρας του ήταν μαρμαρογλύπτης. Το 1850 κατόρθωσε να μπει στη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα όπου και φοίτησε για έξι χρόνια κατορθώνοντας αμέσως να ξεχωρίσει και να συγκεντρώσει διακρίσεις. Με την αποφοίτησή του το 1860 αναχωρεί για Μόναχο με μία κρατική υποτροφία από την Βασιλική Ακαδημία Καλών Τεχνών, το κέντρο της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ζωής εκείνη την εποχή.

Το 1865 επιστρέφει στην Αθήνα και διορίζεται καθηγητής στην έδρα της Ανώτατης Ζωγραφικής της Σχολής Καλών τεχνών του Πολυτεχνείου, όπου θα διδάξει για 38 ολόκληρα χρόνια έως και την χρονιά του θανάτου του το 1904.

Ο Νικηφόρος Λύτρας άσκησε καθοριστική επιρροή στην ελληνική ζωγραφική. Περισσότεροι από μία γενιά ζωγράφοι πέρασαν από το εργαστήριό του. Ο Πανταζής, ο Λεμπέσης, ο Αλταμούρας, ο Ιακωβίδης, ο Βώκος, ο Ροϊλός, ο Γερανιώτης, ο Μαθιώπουλος, ο Οθωναίος, ο Βικάτος, ο Αργυρός, και αμέτρητοι άλλοι. Ακόμα και ο Μπουζιάνης πιθανολογείται πως για μία περίοδο μαθήτευσε κοντά στον μεγάλο δάσκαλο της ελληνικής ζωγραφικής. Ήταν ο πρώτος που παρουσίασε έργα εμπνευσμένα από την ζωή και τα έθιμα του τόπου με ιδιαίτερη ειλικρίνεια, ευαισθησία και απλότητα. Εξελίχθηκε από νωρίς σε επίσημος προσωπογράφος της υψηλής κοινωνίας της Αθήνας, φιλοτεχνώντας ολόσωμα μνημειακά πορτρέτα μελών των οικογενειών Σερπιέρη, Καυτατζόγλου, διευθυντών της Εθνικής Τράπεζας και άλλων επιφανών Αθηναίων, έργα που συγκαταλέγονται στα πιο σημαντικά δείγματα της ελληνικής ζωγραφικής του 19ου αιώνα.

Εκπροσώπησε της Ελλάδα, μαζί με τους διάσημους συναδέλφους του, στις Παγκόσμιες Εκθέσεις του Παρισιού του 1855, 1867, 1878 και της Βιέννης του 1873, ενώ παρασημοφορήθηκε με το Χρυσό Σταυρό του Σωτήρος το 1903.

Πηγή:*.iefimerida.gr*